

EXPERIÈNCIA D'AULA ACTIVA, UNA PROVA PILOT PER LA VALORACIÓ DE CONEIXEMENTS DE GENÒMICA I DIAGNÒSTIC EN PROFESSIONALS D'INFERMERIA

Navarro-Sabaté A., Tortosa A., Martínez-Soler F.
Departament d'Infermeria Fonamental i Medicoquirúrgica

INTRODUCCIÓ

A la societat del segle XXI es constata una demanda creixent de professionals de Ciències de la Salut amb formació en genòmica i tècniques diagnòstiques perquè aquests coneixements estan a la base de la medicina genòmica i dels tractaments personalitzats, fets a mida per a cada pacient.

Aquests nous abordatges fan palesa la necessitat de comptar amb professionals que tinguin una formació de nivell més específic.

Donat que la professió d'Infermeria està a primera línia assistencial i són el contacte directe amb el pacient, seria interessant que disposin de formació específica en aquest àmbit. Si aconseguim experts infermers en genòmica, de la mateixa manera que en altres països (Amèrica¹, Gran Bretanya²) ja existeix el perfil "genetic nurse" es podria passar a omplir el buit professional que s'ha d'ocupar de l'assessorament en consell genètic del pacient.

Aquest curs acadèmic 2018/19 ens vam proposar dissenyar una prova pilot amb la finalitat d'obtenir dades reals que ens permetessin constatar i documentar l'opinió dels alumnes de l'assignatura de Biologia Molecular aplicada a les cures infermeres (BMACI) del màster en Metodologia de la Recerca Aplicada a les Cures Infermeres sobre la necessitat d'aquesta formació. I, per altra banda, avaluar el nivell de coneixements sobre conceptes bàsics de genètica i diagnòstic de malalties genètiques.

OBJECTIUS

- ✓ Obtenir dades sobre coneixements en genòmica del professional d'infermeria.
- ✓ Reflexionar sobre la necessitat i utilitat de la formació especialitzada en aquest àmbit.
- ✓ Aprofitar l'experiència de l'Aula Activa proposada, on es van treballar alguns dels conceptes generals a l'aula, per valorar el progrés immediat en el nivell de coneixements adquirits en finalitzar les sessions.

MATERIALS I MÈTODES

L'obtenció de dades i la valoració de coneixements es van recollir mitjançant diferents eines proporcionades als alumnes:

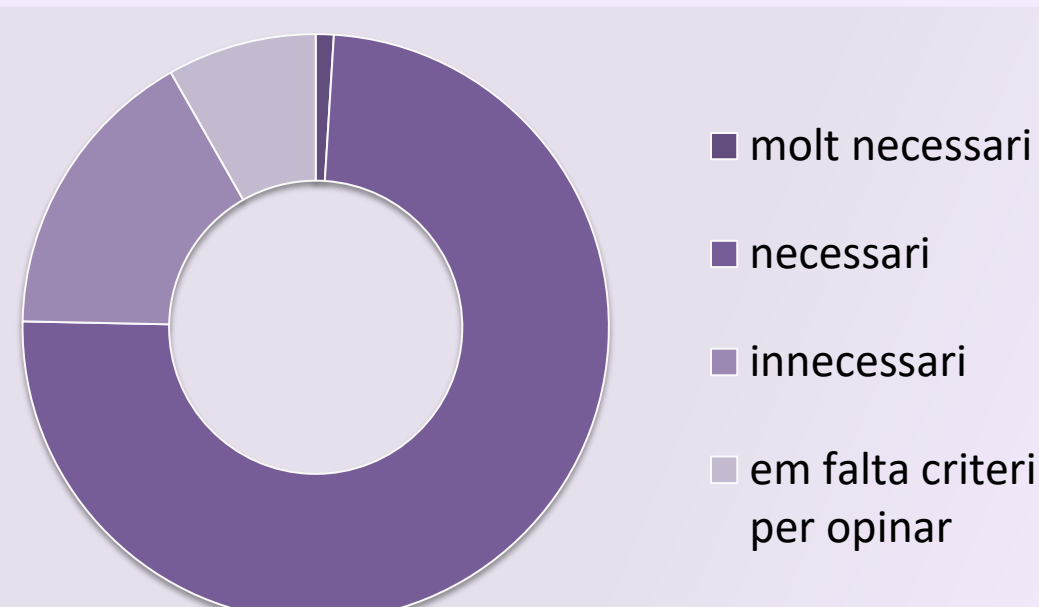
1. Enquesta d'opinió amb comentaris de reflexió personal sobre l'interès del perfil expert en genòmica adreçat al professional d'Infermeria.
2. Exercici pràctic on es demanava la classificació en 3 categories de 30 conceptes bàsics sobre genoma, herència i tècniques de diagnòstic.
3. Qüestionari de coneixements d'11 preguntes tipus test realitzat via Campus virtual.
4. Enquesta de valoració sobre l'activitat d'aula activa desenvolupada.

Els punts 2 i 3 han estat realitzats pels alumnes dues vegades "in situ" a l'aula: just a l'inici de la primera sessió i immediatament en finalitzar la 3ª hora destinada a introduir aquest bloc teòric de genòmica i tècniques diagnòstiques.

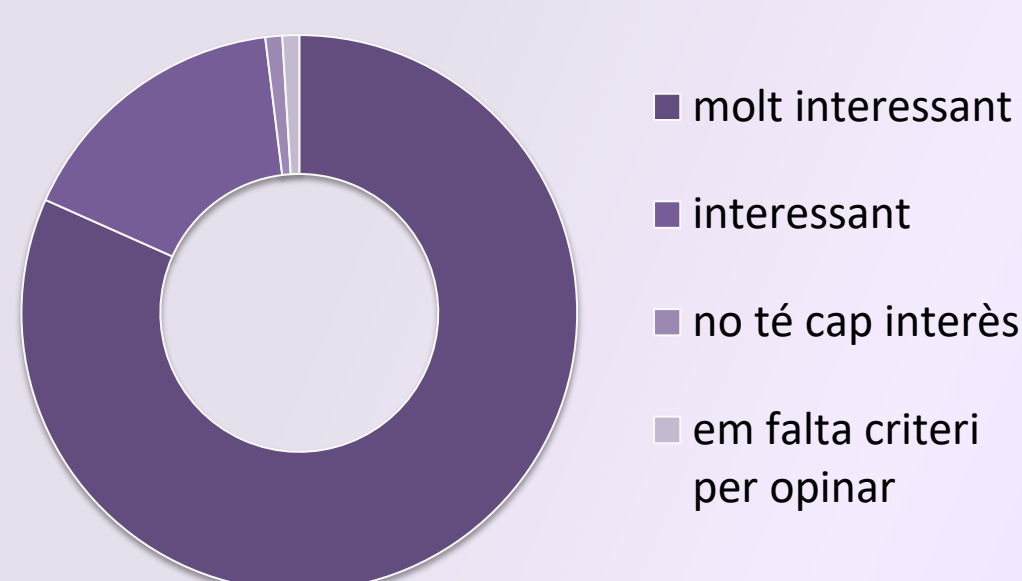
RESULTATS

INTERÈS

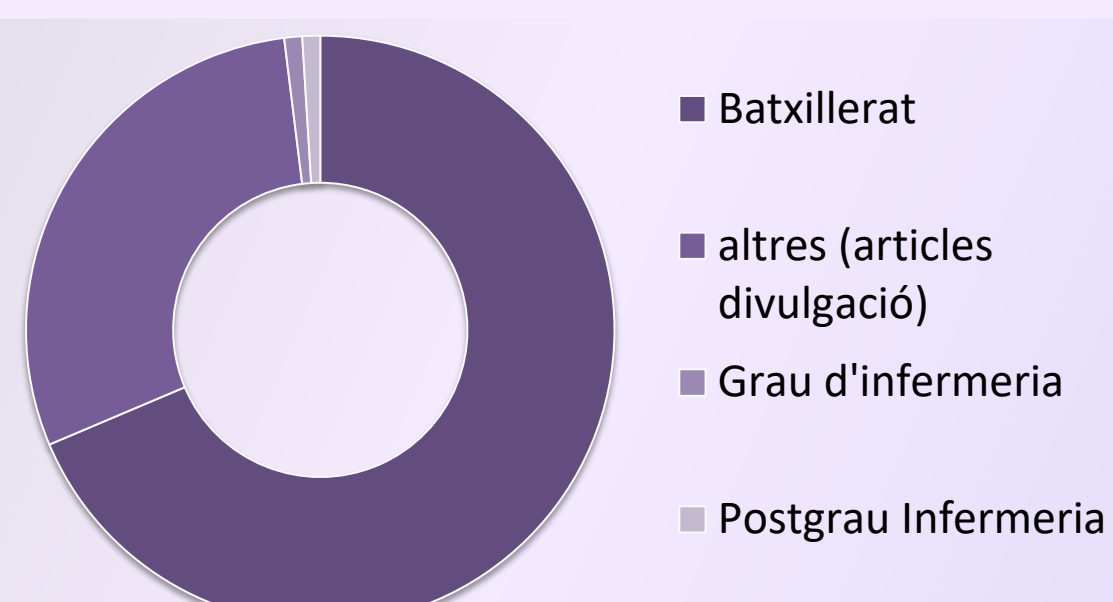
Necessitat de tenir formació sobre genòmica pel meu treball diari

interès perquè es creï un perfil professional d'infermeria expert en genòmica

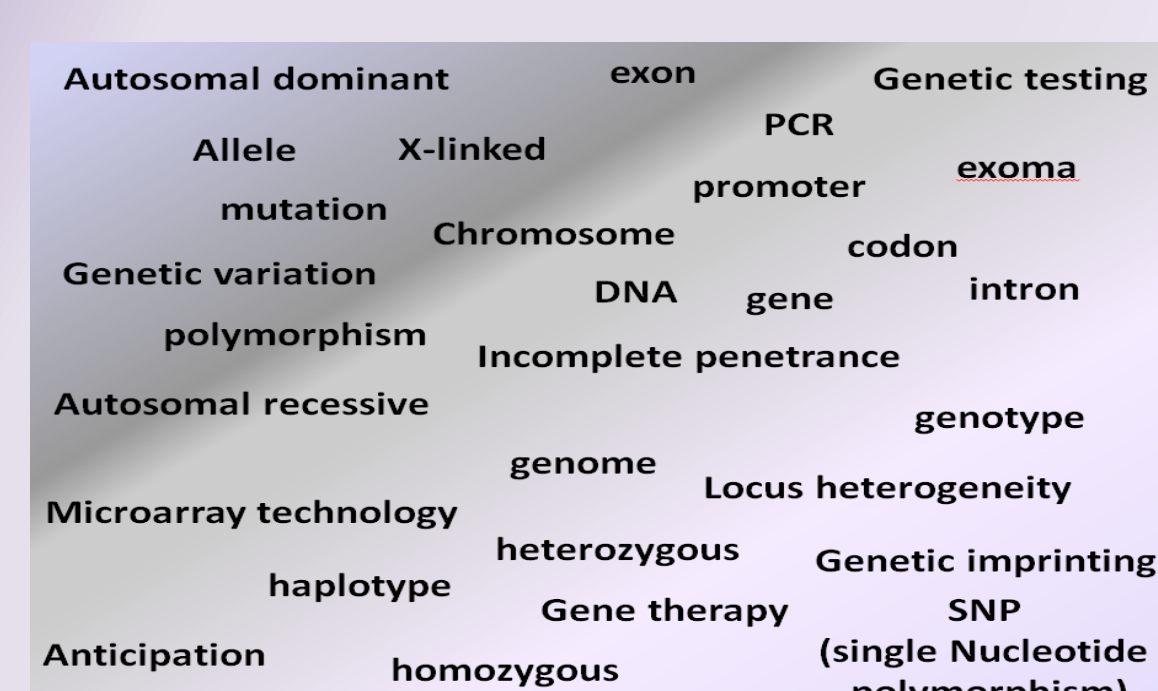

Fonts de coneixement previ sobre genòmica i tècniques diagnòstiques

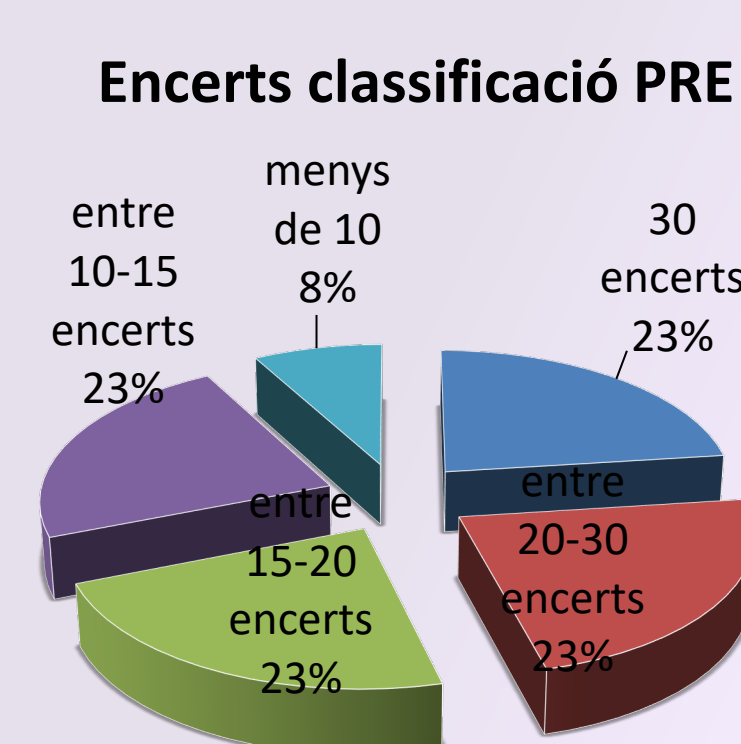

EXERCICIS AULA ACTIVA

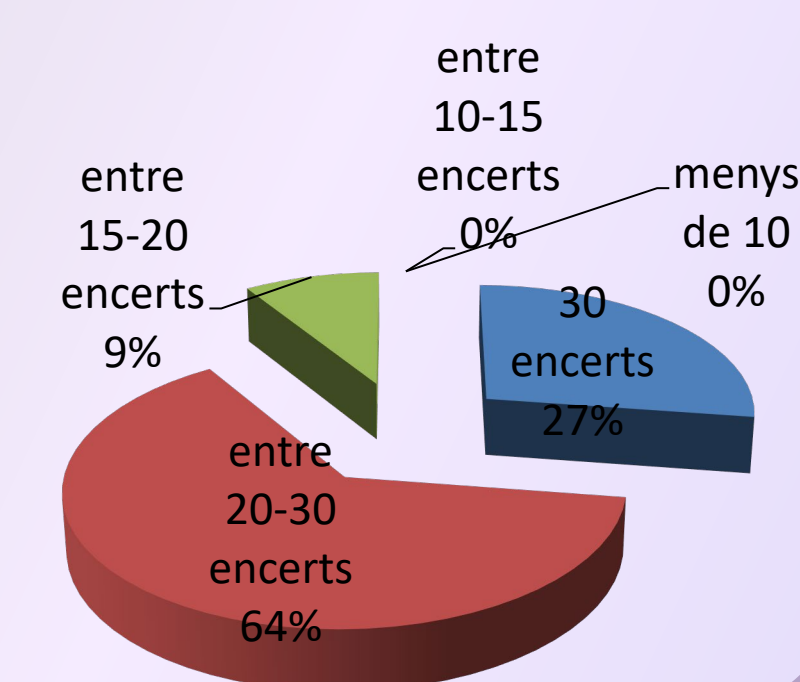
CONCEPTES

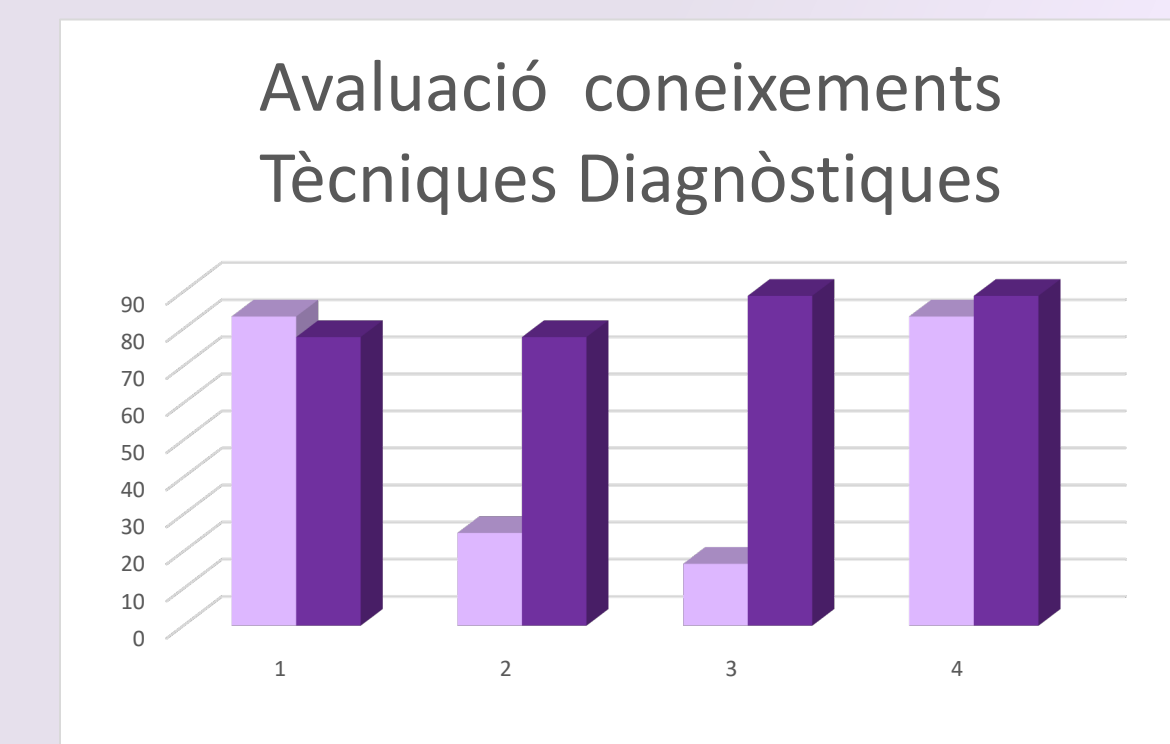
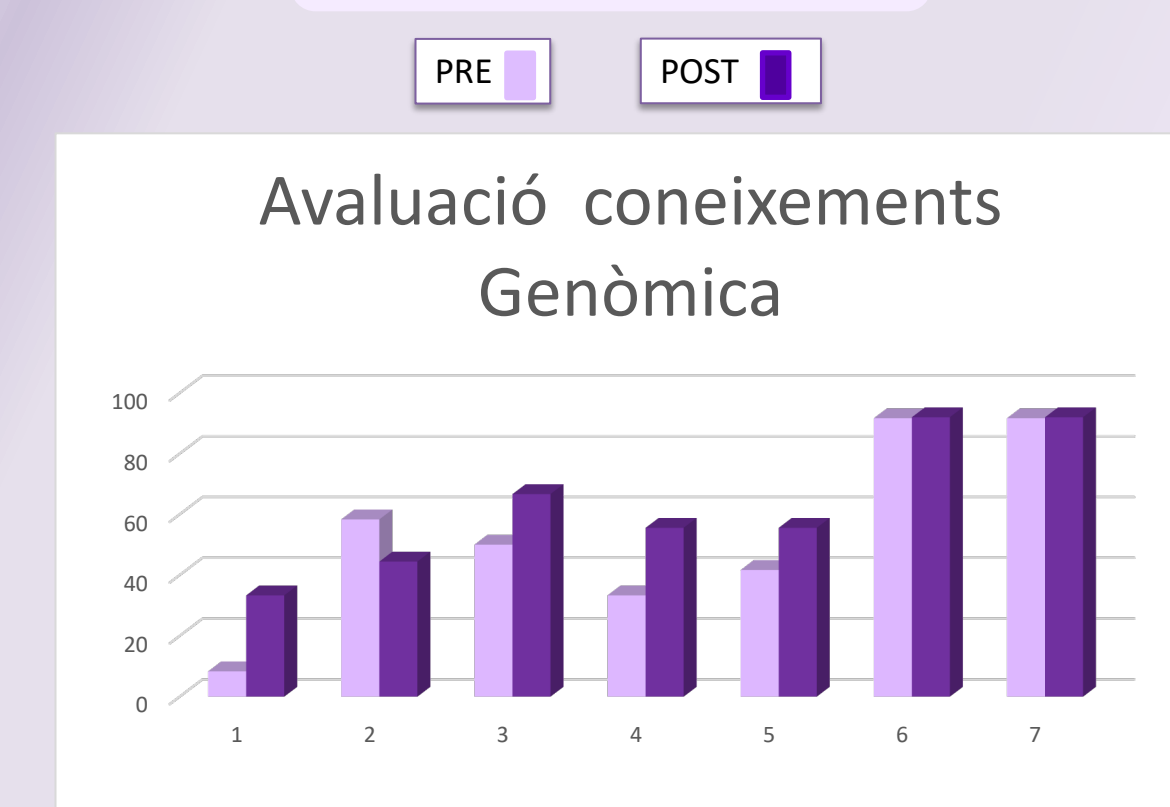
Encerts en la classificació de vocabulari específic en 3 categories

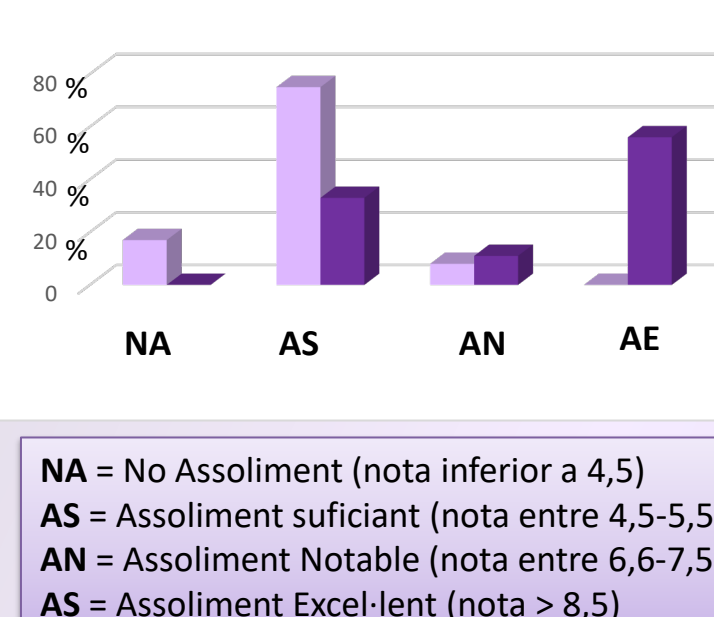
Encerts classificació POST

QÜESTIONARI

Nivell assoliment coneixements

La comparació entre els resultats del qüestionari PRE i POST evidencien un major grau d'encert al final de la sessió. Alhora, les notes globals han passat d'una nota mitjana de 5,3 a 7,7 respectivament

NA = No Assoliment (nota inferior a 4,5)
AS = Assoliment suficient (nota entre 4,5-5,5)
AN = Assoliment Notable (nota entre 6,6-7,5)
AE = Assoliment Excel·lent (nota > 8,5)

VALORACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Molt poc poc indiferent Molt Moltíssim

1. Metodologia enriquidora i divertida

18% 82%

2. Activitat de 30 conceptes ha centrat la meua atenció i ha augmentat el meu rendiment a l'aula

27,4% 63,6% 9%

3. El qüestionari ha estat útil per confirmar el grau de coneixement i avaluar la millora

9% 82% 9%

4. Quin és el grau de domini de la matèria per part del professor que ha realitzat l'activitat

9% 91%

5. L'ambient creat a l'aula ha estat amable i distès

54,6% 45,4%

CONCLUSIONS

- Els professionals d'infermeria consideren necessari i molt interessant la creació d'un perfil de "Genetic Nurse" al sistema de salut.
- Un 42% cita explícitament, entre les observacions, l'interès en ser ells els encarregats d'aconsellar al pacient en aquests temes.
- Després de la sessió d'Aula Activa els alumnes han mostrat més seguretat i ha augmentat el seu grau de coneixement de manera significativa.
- La gran majoria d'alumnes han qualificat tots els aspectes de l'experiència amb les puntuacions més elevades.

REFERÈNCIES

- (1) International Society of Nurses in Genetics (ISONG). <https://www.isong.org>
- (2) Association of Genetic Nurses and Counsellors (AGNC). <https://www.agnc.org.uk>